Ak študujeme nejaký biblický pojem, veľmi nám pomáha, keď si prečítame v Písme miesto, ktoré o ňom pojednáva. Keď vidíme kde, ako často a v akej súvislosti sa tento pojem vyskytuje, pochopíme jeho význam.

A. Celkový pohľad na Písmo

Začnime rajom. V 1. M 2:16 čítame: „A Hospodin Boh prikázal človekovi a riekol: Z ktoréhokoľvek stromu rajského budeš slobodne jesť“. Ďalej: „Či si azda jedol zo stromu, o ktorom som ti prikázal, aby si nejedol z neho?“ (3:11).Všimnite si, že poslušnosť je cnosťou raja. Jedine ona tam človeku umožňuje pobyt, a je to tiež jediná požiadavka, ktorú na neho Stvoriteľ kladie. Nehovorí sa tu o viere, láske alebo pokore – lebo poslušnosť zahrňuje v sebe toto všetko. Tak ako príkaz poslušnosti je najvyššou požiadavkou Božej zvrchovanosti, tak aj poslušnosť človeka je rozhodujúca o jeho určení.

Poslušnosť je jediná nevyhnutná vlastnosť v živote človeka

Pozrime na koniec Biblie. V jej poslednej kapitole čítame: „Blahoslavení, ktorí zachovávajú Jeho

prikázania, aby mali právo k drevu života...“ (Zj 22:14). V 12. a 14. kapitole knihy Zjavenia je tá istá myšlienka. Čítame tam o ľuďoch zo semena ženy, „ktorí zachovávajú prikázania Božie a majú svedectvo Ježiša Krista“ (12:17). A o trpezlivosti svätých čítame „... tí, ktorí ostríhajú prikázania Božie a vieru Ježišovu“ (14:12).

Od začiatku až do konca, od strateného raja až do raja opäť nájdeného, platí nezmeniteľný zákon, že len poslušnosť umožní prístup k stromu života a k Božej priazni.

A ak sa pýtate, ako sa stalo, že neposlušnosť na počiatku, ktorá uzavrela vstup k stromu života, sa na konci zmenila na poslušnosť, čím bol znovu získaný prístup k tomuto stromu – obráťte sa k obsahu, ktorý leží uprostred medzi začiatkom a koncom, t.j. ku Kristovmu krížu. V epištole Rímskym 5:19 čítame: „ ...tak aj poslušnosťou toho jedného stanú sa mnohí spravodlivými“. Vo Filipským 2:8-9: „ponížil sa a bol poslušný do smrti a to až do smrti na kríži. Preto ho aj Boh povýšil ...“. Alebo Židom 5:8-9: „on, hoci bol Syn, naučil sa poslušnosti z toho, čo trpel, a súc zdokonalený stal sa všetkým, ktorí ho poslúchajú, pôvodcom večného spasenia“. Vidíte, že celé vyslobodenie, ktoré nám Kristus vydobyl, záleží na prvom mieste na poslušnosti. Krása Jeho spasenia je v tom, že nás vracia k životu poslušnosti. Takým životom môže stvorenie oslavovať svojho Stvoriteľa a od Neho i prijať slávu, na ktorej sa má, podľa Jeho želania, podieľať. Raj, Golgota i nebo prehlasujú jednohlasne: „Dieťa Božie! Prvá a posledná vec, ktorú Boh od teba žiada, je jednoduchá, všetkoobsahujúca a dôsledná poslušnosť“.

B. Pohľad do Starého zákona

Aj tu si musíme povšimnúť, že pri každom rozhodovaní a čine má poslušnosť vždy významné miesto.

O Noachovi je napísané: „ A Noach učinil všetko tak, ako mu prikázal Boh, tak učinil“ (1. M 6:22; 1. M 7:9+16). Len poslušný človek môže plniť príkazy, ktoré sú mu zverované Bohom.

Všimnime si Abraháma, otca vyvoleného národa: „Vierou … Abrahám uposlúchol Boha …“ (Žd 11:8).

Štyridsať rokov už bol v tejto škole poslušnosti viery, keď chcel Boh jeho vieru zdokonaliť a korunovať ju množstvom požehnaní. A dostal ho za naozaj vrcholný prejav poslušnosti. Keď zviazal svojho syna na oltári, prišiel Boh k nemu a povedal: „Na seba samého som prisahal … požehnám, áno požehnám ťa a rozmnožiť rozmnožím tvoje semeno… a v tvojom semene budú požehnané všetky národy zeme, pretože si poslúchol na môj hlas“ (1. M 22:16-18).

A Izákovi povedal: „...a postavím prísahu, ktorú som prisahal Abrahámovi,.... pretože Abrahám poslúchol na môj hlas...“ (1. M 26:3–5). Ako nevýslovne milá je poslušnosť v Božích očiach a aká nevypovedateľná je odplata, ktorú za ňu človeku dáva.

Ak chceme byť požehnaním pre svet, musíme byť predovšetkým poslušní ľudia. Pán Boh a aj ľudia nás musia poznať podľa jediného znaku, ktorým je úplné podriadenie našej vôle vôli Božej.

Obráťme sa teraz k Mojžišovi. Na hore Sinaj ho Boh poveril posolstvom pre Izraelský ľud: „... ak skutočne budete poslúchať môj hlas, … budete mi zvláštnym vlastníctvom nad všetky národy“ (2. M 19:5).

Všimnime si svätyne, v ktorej mal Boh prebývať. V posledných troch kapitolách 2. Mojžišovej máme devätnásťkrát napísané: „podľa toho ako prikázal Hospodin Mojžišovi, tak učinil“. A potom „sláva Hospodinova naplnila stánok“.

V 3. Mojžišovej v 8. a 9. kapitole máme tieto slová, vzťahujúce sa k posväteniu kňazov i stánku, napísané dvanásťkrát. A potom tam stojí: „a vtedy sa ukázala sláva Hospodinova všetkému ľudu. A vyšiel oheň spred tvári Hospodinovej a strávil, čo bolo na oltári“.

Keď ľud už mal vstúpiť do Kanaánu, pre veľkú neposlušnosť musel znova začať štyridsaťročné blúdenie po púšti. Čítajme v 5. Mojžišovej všetko, čo hovorí Mojžiš pri pohľade na zasľúbenú zem, a uvidíme, že v Biblii niet knihy ako tejto, ktorá by častejšie používala slova „poslúchať“, alebo ktorá by častejšie hovorila o požehnaní, ktoré z poslušnosti plynie. Všetko je obsiahnuté v slovách: „predkladám požehnanie..., keď budete počúvať... a zlorečenie, keby ste nepočúvali na prikázania ...“ (5. M 11:27-28).

Áno, požehnanie „ak budete poslúchať“! - poslušnosť je kľúč požehnaného života. Kanaán, práve tak ako raj, keď je miestom poslušnosti, je aj miestom požehnania. Chráňme sa prosiť len za požehnanie. Starajme sa o poslušnosť a Boh sa postará o požehnanie. Nech mojou jedinou túžbou ako kresťana je dokonalá poslušnosť a snaha ľúbiť sa Bohu.

Zastavme sa pri ustanovení izraelských kráľov. V prípade Saula je prísne napomenutie, že človek, ktorého Boh poveril vládou nad Jeho ľudom, musí dokonale poslúchať. Samuel prikázal Saulovi, aby čakal sedem dní, kým príde a bude obetovať, a potom mu povie, čo má urobiť (1. Sam 13:8-14). Keď Samuel neprichádzal, Saul obetoval sám (1. Sam 13:8-14). Keď Samuel prišiel, povedal Saulovi: „neostríhal si prikázania Hospodina, svojho Boha, ktoré ti prikázal... ale teraz neobstojí tvoje kráľovstvo..., lebo si neostríhal toho, čo ti prikázal Hospodin“.

Boh nepoctí neposlušného človeka! Saulovi bola druhý krát daná príležitosť, aby preukázal, čo bolo v jeho srdci. Je vyslaný, aby vykonal Boží súd nad Amalechom. Poslúchne. Zhromaždí vojsko v počte dvestotisíc mužov, vydá sa s nimi na púšť a zničí Amalecha. Avšak zachoval najlepší dobytok a kráľa Agaga, hoci mu Boh nariadil, aby všetko dokonale vyhladil a ničoho nešetril. A Boh hovorí k Samuelovi: „Ľutujem, že som Saula ustanovil za kráľa, lebo...nevykonal mojich slov“. Keď prišiel Samuel, Saul dvakrát tvrdil: „vykonal som slovo Hospodinovo“ a „veď poslúchol som hlas Hospodinov“.

Mnohí by si mysleli, že tak aj urobil. Avšak jeho poslušnosť nebola úplná. Boh žiadal presnú a naprostú poslušnosť, keď hovoril: „... zahlaďte ako prekliate všetko, čo má! Nezľutuješ sa nad ním...“. To však Saul neurobil. Ušetril najlepšie z drobného stáda na obeť Hospodinovi (1. Sam 15:21). A Samuel mu preto hovoril: „Poslúchať je lepšie ako obetovať... Preto, že si ty zavrhnul slovo Hospodinovo, zavrhnul aj on teba...“ (1. Sam 15:22).

To je smutná výstraha. Nestačí len „dosť veľká“ poslušnosť, ktorá len čiastočne plní Božie rozkazy - to predsa nie je poslušnosť, akú vyžaduje Boh! On hovorí o každom hriechu a o každej neposlušnosti: „...zahlaď ako prekliate! Nezľutovávaj sa ...“.

Nezľutovávaj sa... Nech nám Pán Boh milostivo zjaví, či ideme naozaj celkom s Ním a či sa snažíme dokonale vyhladiť všetko a či nešetríme niečo, čo nie je v dokonalom súlade s Jeho vôľou. Len poslušnosť z celého srdca aj v tých najmenších drobnostiach môže uspokojiť Boha. Nech ťa neuspokojuje nič menšieho! Inak – zatiaľ čo ty hovoríš: „Neuposlúchol som“ Boh už odpovedá: „Zavrhol si reč Hospodinovu“.

Ešte slovo zo Starého zákona. Kniha proroka Jeremiáša obsahuje (hneď po piatej knihe Mojžišovej) najčastejšie slovo „poslúchať“. Je to však žiaľ veľmi často v spojení s nárekom, že ľud neuposlúchol. Boh vyjadruje svoje jednanie s predstaviteľmi židovského národa slovami: „Ale iba toto som im prikázal a povedal som: Počúvajte na môj hlas, a budem vám Bohom...“ (Jeremiáš 7:22–23).

Keby Pán Boh dal, aby sme pochopili, že všetko, čo On hovorí o obetiach i o obeti Jeho milovaného Syna, je podriadené jednej veci: Aby sa jeho stvorenie vrátilo k plnej poslušnosti. Jedinou bránou pochopenia významu slova „Budem vašim Bohom“ je: „Poslúchajte môj hlas...“.

C. Pohľad do Nového zákona

Stredom Nového zákona je postava Ježiša Krista. On vyvýšil význam poslušnosti tým, že ju položil ako jediný dôvod pre svoj príchod na túto zem. Vyjadril to týmito slovami: „Idem, aby som činil, Otče, Tvoju vôľu!“ Pred ľuďmi vyznával: „Nehľadám svoju vlastnú vôľu, ale vôľu toho, ktorý ma poslal...“.

O všetkom, čo robil a trpel, aj o svojej smrti, vravel: „Toto prikázanie som prijal od svojho Otca.“ Ak sa zaoberáme jeho učením, vidíme, že takú poslušnosť, akú sám zachováva, vyžaduje aj od

každého, kto je jeho učeníkom. Celá Jeho služba, od začiatku až do konca, sa vyznačuje poslušnosťou – a tá je pravou podstatou spasenia.

Kázanie na hore začína Pán Ježiš slovami, že nikto nemôže vstúpiť do kráľovstva Božieho, len ten, kto činí vôľu Jeho Otca, ktorý je v nebesiach. Vo svojom poslednom rozhovore s učeníkmi podivuhodne objasňuje duchovné vlastnosti pravej poslušnosti zrodenej z lásky a láskou ovládanej. Len taká poslušnosť otvára cestu k Bohu. Vryte si do srdca tieto podivuhodné slová: „Ak ma milujete, zachovávajte moje prikázania. A ja budem prosiť Otca... a dá vám iného Tešiteľa... Ducha pravdy... Kto má moje prikázania a ostríha ich, to je ten, kto ma miluje; a ten, kto mňa miluje, bude milovaný od môjho Otca, i ja ho budem milovať a zjavím mu seba...Keď ma niekto miluje, ten bude ostríhať moje slovo, a môj Otec ho bude milovať, a prídeme k nemu a urobíme si u neho príbytok“ (Ján 14:15+17+20–23).

Žiadne slová nemôžu jednoduchšie a zároveň mocnejšie vyjadriť miesto, ktoré Kristus určuje poslušnosti:

a) len milujúce srdce jej je schopné,

b) skrze ňu dostaneme všetko, čo nám Boh chce dať zo svojho Svätého Ducha, zo svojej obdivuhodnej lásky a zo svojej prítomnosti v Pánovi Ježišovi Kristovi.

Ako často a ako horlivo sme prosili za to, aby sme zostávali v Kristovi. Mysleli sme, že je potrebné viac študovať Božie Slovo, viac viery, viac modlitieb a užšieho spojenia s Bohom, pričom sme prehliadli tú jednoduchú pravdu, ktorú nás Pán Ježiš tak výrazne učil: „Ak budete zachovávať moje prikázania zostanete v mojej láske“ zároveň s Božským zapečatením „...ako aj ja som zachoval prikázania svojho Otca a zostávam v Jeho láske...“ (Ján 15:10).

Jediným spôsob pre Neho a pre nás tu na zemi, ako zostávať v Božej láske, je zachovávať Jeho prikázania. Kým nebude spojenie medzi najhlbšou Božou láskou v nebi a našou úprimnou poslušnosťou na zemi, nemôže sa nám Kristus plne zjaviť (Ján 14:20).

Teraz venujme pozornosť učeníkom Pána Ježiša. „A my sme jeho svedkami v tých veciach i Svätý Duch, ktorého dal Boh tým, ktorí ho poslúchajú“ (Skutky 5:32). Vidieť, že Peter dobre vie, že Letniciam muselo predchádzať úplné podriadenie sa Kristu. V slovách „Viac sa patrí poslúchať Boha ako ľudí“ je jasné jeho (a Jánovo) stanovisko ako človeka – poslušnosť až do smrti. Nič na zemi sa neodváži jej prekážať ani v nej brániť tomu, kto sa celkom oddal Bohu.

Na začiatku i na konci Pavlovej epištoly Rímskym sú slová „poslušnosť viery medzi všetkými národmi“ (Rim 1:5; 16:26). Apoštol nám tu ukazuje, prečo sa vlastne stal apoštolom. Hovorí o tom, čo Boh urobil, aby „pohania poslušnosť prijali“. Učí nás tomu, že ak sme ospravedlnení, stávame sa služobníkmi poslušnosti a spravodlivosti. Ako neposlušnosť Adama a naša, bola príčinou smrti, tak Kristova a naša poslušnosť, je jedinou vecou, ako tvrdí evanjelium, ktorá získava prístup k Bohu.

Vieme dobre, ako nás Jakub napomína, aby sme neboli len poslucháči Slova, ale jeho činitelia a vysvetľuje, ako Abrahám bol ospravedlnený a ako bola jeho viera zdokonalená.

V 1. epištole Petra v 1. kapitole jasne poznávame, ako Peter nazeral na poslušnosť. V druhom verši tejto kapitoly hovorí: „Vyvoleným... v posvätení Ducha Svätého, ku poslušnosti a pokropeniu krvou Ježiša Krista...“. Ukazuje tu, že naša poslušnosť bola vo večnom pláne u Otca, že je predmetom práce Svätého Ducha a hlavným základom Kristovho diela spasenia. V 14. verši tejto kapitoly píše: „Ako poslušní synovia“, t.j. narodení z poslušnosti, poznamenaní ňou a poddaní jej, „buďte svätí, v každom obcovaní“.

V 1. Petra 1:22 čítame: „...očistiac svoje duše poslušnosťou pravdy ...“. To znamená, že celé prijatie Božej pravdy nezáleží len na súhlase alebo na silnom pohnutí jednotlivca, ale je to bezpodmienečné podriadenie života vláde Božej pravdy. Život kresťana je teda životom poslušnosti.

Známe sú aj jednoznačné Jánove výroky, ako napr.: „Ak vraví niekto: Znám Ho, a prikázania Jeho nezachováva, je klamár...“. Poslušnosť je vysvedčenie kresťana. „...Nemilujme len slovom, ani jazykom, ale skutkom a pravdou! A potom: ... pred Jeho tvárou uspokojíme svoje srdcia... A za čokoľvek prosíme, berieme od Neho; lebo Jeho prikázania zachovávame a to, čo je milé pred Jeho tvárou, činíme“.

Poslušnosť je tajomstvom dobrého svedomia a dôvery, že nás Boh počuje. „To je láska Božia, aby sme zachovávali Jeho prikázania“ (1. Jn 5:3). Poslušnosť, ktorá zachováva Jeho prikázania ,,je rúchom, v ktorom ukrytá a neviditeľná láska sa sama zjavuje a podľa miery poslušnosti sa poznáva“.

Také miesto zaujíma poslušnosť v Svätom Písme, v Božej mysli a v srdciach Jeho služobníkov. Aj my sa máme pýtať: „Zaujíma také miesto aj v mojom srdci a mojom živote?“ Dali sme poslušnosti skutočne tú najvyššiu vládu nad sebou tak, ako si to Pán Boh praje, aby nás nadchla ku každej práci a vždy keď k Nemu pristupujeme?

Ak sa skutočne oddáme hľadaniu, môže sa stať, že prídeme k poznaniu, že nemôžeme dosiahnuť hlbšieho požehnania Božej milosti a plnej radosti z Božej lásky a blízkosti jednoducho preto, že naša poslušnosť nie je taká, akú ju predpokladá a vyžaduje u nás Boh. Že nie je začiatkom a víťazným koncom nášho kresťanského života.

Nech táto naša úvaha prebudí v nás horlivú túžbu po plnom poznaní Božej vôle týkajúcej sa tejto pravdy. Prosme za to, aby nám Svätý Duch ukázal, aký nedokonalý je život kresťana, ak v ňom nevládne poslušnosť a ako sa tento život môže zmeniť na život dokonalej poslušnosti. Je isté, že Boh v Ježišovi Kristovi nám taký život chce umožniť.

Redakčne skrátená I. kapitola publikácie Andrew Murray „Škola poslušnosti“.

Poznámka redakcie: V prehojnej kresťanskej literatúre dostupnej v našej kultúre je z Kristovho diela vykúpenia a spásy veľmi málo pozornosti venované práve tomu, čo je základom tohto diela – tým je Jeho, Kristova, poslušnosť Otcovi. V tomto smere je výnimkou práve dielo Andrewa Murraya „Škola poslušnosti“ vydané v roku 1898. V tomto čísle z neho uvádzame dve redakčne upravené a skrátené kapitoly.